

Gebursdagsfeiring med komplikasjoner

Av en meget spesiell årsak, kommer jeg aldri til å glemme hvilken dag Anja har gebursdag, og det er ikke bare fordi den kommer dagen før bursdagen hennes mor. Det hadde seg slik at Anja og Steinar hadde kommet til Skjånes for å feire påske sammen med ho mor og meg. Historien som jeg skal prøve å memorere skjedde for omtrent ti år siden, og jeg tror nok at Anja kanskje også knytter hendelsen til første gang ho feira gebursdagen sin i Finnmark. Hennes dag ble forresten behørig feira, men

starten på mor sin dag var ikke like god.

Tidlig på morgenen, sto jeg opp i den hensikt å gjøre det behagelig og varmt for jubilanten og påskegjestene, på badet i kjelleren. På badet sto det en gammel badstuovn, som jeg ikke hadde fyrte opp i tidligere. Jeg la godt med ved i ovnen og tente opp. Det var god trekk i pipa og veden brant lystig. Jeg lukket ovnsdøra og gikk opp for å forberede kaffe og kake som jeg på tradisjonelt vis skulle servere på senga til jubilanten.

Da kaffen var kokt, fant jeg ut at jeg skulle gå ned i kjelleren for å sjekke om det hadde blitt varmt på badet. Med det samme jeg lukket opp kjellerdøra, ble jeg møtt av en grå vegg med røyk. Bange anelser flaug gjennom hodet. Hadde jeg startet en brann i kjelleren? Kanskje jeg hadde glemt å henge handdukene og plassere klær i tilstrekkelig avstand fra ovnen? Det var ingen tid å miste, jeg måtte bare kave meg gjennom røyken for å hindre katastrofe. Jeg så for meg at jeg måtte slukke brannen og heldigvis var det vann innlagt på badet, så det skulle vel la seg gjøre å få slukket den. Da jeg omsider kom meg inn til ovnen, var det ingen varmeluer å se, men det oste røyk fra overflaten på ovnen. Jeg var ikke sen om å få opp kjellerdøra og vinduene, slik at røyken kunne sive ut av kjellerrommene.

Det var varmt og godt på badet, så jeg hadde oppnådd hensikten med å gjøre det behagelig for jubilanten og turtelduene på loftet. Det var bare det at ingen av dem var særlig lystne til å ta sitt morgenbad i røykfylte omgivelser. Da jeg hadde luftet vel og lenge, var ikke temperaturen behagelig varm lenger, nå var det isende kaldt i kjelleren igjen.

Etter ei stund kom ho mor ned i kjelleren for å se etter meg. Ho var blitt bange for mannen sin, og trodde det hadde tilstøtt meg noe, siden det tok så lang tid før jeg kom med kaffe og kake til henne. Det grøvste av røyken var allerede luftet ut da ho omsider fikk kontakt med meg. Det var ikke så mye velvilje å spore i ansiktet hennes da jeg omsider fikk forklart misæren for henne. Damene er litt mer kresne når det gjelder sine hygieniske behov enn oss menn, og ho ga uttrykk for at det var helsefarlig å anvende badet, og at jeg jo måtte forstå at det ikke gikk å fyre opp i den gamle ovnen. Ho skulle nok få flidd seg, men det var verre å tilby påskegjestene et bad med kraftig røyklukt og nedsotete vegger.

Jeg må innrømme at det var en slukøret mann som omsider kom opp fra kjelleren for å konfrontere kjæresteparet med det inntrufne. Jeg hadde jo gjort alt i beste mening og ville jo overraske, spesielt ho mor som hadde bursdag, med et godt og varmt baderom, der ho kunne nyte et karbad i varme omgivelser. Jeg kan ikke

minnes hvordan det endte med vask og stell av kroppene til oss alle, men hvis jeg ikke husker helt feil, ble badet etter hvert erklært rent nok til at alle fikk flidd seg. Det hører med til historien at jeg også dagen etter prøvde å fyre i ovnen, i håp om at den hadde brent vekk stoffet som fikk den til å ose. Denne gangen ventet jeg til alle hadde gjort sitt morgentoalett. Dessverre ble resultatet det samme. Jeg hadde kun litt ved i brennkammeret og kjellerdøra og vinduene åpne, så røykforurensingen ble minimal. Det var siste gang det ble fyrt i denne ovnen. Etter å ha stått utenfor huset i flere år, endte den sine dager på søppelfyllinga i Kjøllefjord i fjor sommer. Paradoksalt nok var Steinar med på å kjøre ovnen til sitt siste hvilested, før den ble gjort om til spiker.